

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	1486
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	344
Ημερομ. Κατάθεσης:	5/11/2020

Αθήνα, 5 Νοεμβρίου 2020

Ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Γνωρίζει η κυβέρνηση τα αποτελέσματα των δράσεων για τη μείωση χρήσης της λεπτής πλαστικής σακούλας 2,5 χρόνια μετά την εφαρμογή του μέτρου;»

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής Κυκλικής Οικονομίας και με βάση την Οδηγία 2015/720/ΕΕ η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ προχώρησε στη σημαντική μεταρρύθμιση για τη μείωση της κατανάλωσης της λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς.

Ο Ν. 4496/2017 και η ΚΥΑ 180036/952/2017 προέβλεπαν ότι από 1/1/2018 επιβάλλεται στους καταναλωτές η καταβολή περιβαλλοντικού τέλους ανά τεμάχιο λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς ύψους τριών (3) λεπτών και από την 01/01/2019 επτά (7) λεπτών. Τα έσοδα από τα περιβαλλοντικά τέλη αποτελούν δημόσιο έσοδο το οποίο εισπράττεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και στη συνέχεια αποδίδεται υπέρ του ΕΟΑΝ για τη χρηματοδότηση δράσεων προώθησης, δωρεάν διάθεσης στον καταναλωτή και εν γένει πρωτοδοτήσεων των επαναχρησιμοποιήσιμων σακουλών/τσαντών μεταφοράς και των βιοαποδομήσιμων και λιπασματοποιήσιμων πλαστικών σακουλών μεταφοράς καθώς και στην υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού και σε συνεργασία με τους ΟΤΑ Α' βαθμού.

Σύσσωμη η ΝΔ ως αντιπολίτευση και οι αρμόδιοι Τομεάρχες της είχαν επικρίνει τότε αυτή την επιλογή της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ είχε χαρακτηριστεί ως ένας ακόμα «άδικος φόρος του ΣΥΡΙΖΑ». Η αντιπολιτευτική αυτή τακτική αποτέλεσε ένα ακόμα τμήμα του σχεδίου πολιτικής εξαπάτησης που υλοποιούσε η ΝΔ, διότι στη συνέχεια ως Κυβέρνηση, όχι μόνο υιοθέτησε το μέτρο για το τέλος στις λεπτές πλαστικές σακούλες, αλλά το επέκτεινε σε όλες τις πλαστικές σακούλες μεταφοράς, στον αντι-περιβαλλοντικό νόμο-έγκλημα 4685/2020, και ακολούθησε την ίδια προσέγγιση με την επιβολή περιβαλλοντικής εισφοράς για συγκεκριμένα Πλαστικά Μιας Χρήσης. Επιπλέον, η ΝΔ προχώρησε και σε τροποποίηση της ΚΥΑ 180036/952/2017, διευρύνοντας τη χρήση του ανταποδοτικού περιβαλλοντικού τέλους της

πλαστικής σακούλας προς «πάσης φύσεως δράσεις που στοχεύουν στη μείωση των επιπτώσεων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και στην προώθηση δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, πρόληψης και ανακύκλωσης.»

Όμως, η ΝΔ τους τελευταίους 15 μήνες, παρά την επικοινωνιακή προσπάθεια να αποδείξει το περιβαλλοντικό της προφίλ, έχει επίσης αποδείξει περίτρανα την ανεπάρκεια και την απουσία πολιτικής βούλησης να παρακολουθήσει την πορεία των Ευρωπαϊκών εξελίξεων και να στηρίξει μία ουσιαστική μεταρρύθμιση της κυκλικής οικονομίας αλλά και της μείωσης της πλαστικής σακούλας και, κατ' επέκταση, την αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της χώρας έναντι της ΕΕ.

Συγκεκριμένα, η παρ.2 του άρθρου 7 της ΚΥΑ 180036/952/2017, (ΦΕΚ Β 2812/ 2017) όπως ισχύει, προβλέπει ρητά ότι ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των μέτρων μείωσης της κατανάλωσης της πλαστικής σακούλας μεταφοράς μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθώς και τις επιπτώσεις στη βιομηχανία παραγωγής πλαστικής σακούλας, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ίδιου Υπουργείου. Ο ΕΟΑΝ υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετική έκθεση, το αργότερα έως την 30.5.2020. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας ΚΥΑ, οι παραγωγοί σακουλών μεταφοράς οφείλουν, πέρα από την υποχρεωτική σήμανση των σακουλών με σειριακό κωδικό, να παρέχουν στον ΕΟΑΝ διακριτά στοιχεία για τον αριθμό και τις ποσότητες όλων των κατηγοριών σακουλών μεταφοράς που διακινούνται στην αγορά, στοιχεία που ο ΕΟΑΝ χρησιμοποιεί για την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του μέτρου και για τη σύνταξη της έκθεσης.

Μέχρι σήμερα, 2,5 χρόνια μετά την επιβολή του τέλους, δεν έχει δημοσιευθεί ο πλήρης απολογισμός των μέτρων μείωσης της κατανάλωσης της πλαστικής σακούλας μεταφοράς ούτε και γνωρίζουμε αν έχει συνταχθεί η σχετική έκθεση και ποια είναι τα συμπεράσματα αυτής. Τα στοιχεία αυτά έχουν ζητηθεί πολλάκις από τους Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία. Συγκεκριμένα:

- Σε ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ (αριθ. Πρωτ. 4681/4-3-2020), ο ΕΟΑΝ δήλωσε ότι έχει ζητήσει τα απολογιστικά στοιχεία (συνολικός αριθμός πλαστικών σακουλών μεταφοράς υποκείμενο σε περιβαλλοντικό τέλος, συνολική αξία του τέλους για την πλαστική σακούλα μεταφοράς, ύψος των εισπραχθέντων που έχουν αποδοθεί στον κρατικό προϋπολογισμό) για τα έτη 2018 και 2019 από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Ωστόσο, έκτοτε το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δεν έχει επανέλθει με επικαιροποιημένα στοιχεία, απαντώντας στο αίτημα των βουλευτών.
- Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στη Βουλή (Μάιος 2020) για τον αντι-περιβαλλοντικό νόμο έγκλημα (Νόμος 4685), όπου επεκτάθηκε το περιβαλλοντικό τέλος για την πλαστική σακούλα, ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ ξαναζήτησε τα απολογιστικά στοιχεία για την εφαρμογή του μέτρου, τα οποία και θα έπρεπε να αποτελέσουν τη βάση για τυχόν ανασχεδιασμό του προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της Οδηγίας 2015/720/ΕΕ,

σύμφωνα και με τις διατάξεις της ΚΥΑ 180036/952/2017, αλλά η κυβέρνηση δεν έδωσε καμία απάντηση.

- Κατά την πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή για το νομοσχέδιο ενσωμάτωσης της Οδηγίας για τα Πλαστικά Μιας Χρήσης (Οκτώβριος 2020), ο ΣΥΡΙΖΑ – ΠΣ ξαναζήτησε σε όλες τις συνεδριάσεις τα απολογιστικά στοιχεία για τη λεπτή πλαστική σακούλα, για να πάρει την απάντηση, από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ότι δεν έχει πληροφόρηση για τα απολογιστικά στοιχεία του 2019, και ότι σύμφωνα με την πληροφόρηση που είχε έως τότε, η κατανάλωση του 2018 ανερχόταν στις 110 σακούλες κατ' άτομο, χωρίς να παρουσιαστούν τα επίσημα απολογιστικά στοιχεία.

Η απουσία δεδομένων γενικότερα για τη διαχείριση των απορριμμάτων επιβεβαιώθηκε και κατά την ακρόαση των φορέων στην Επιτροπή της Βουλής, στις 7.10.2020 από τον εκπρόσωπο της WWF Ελλάς και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΑΝ, ο οποίος δήλωσε ότι «τα στοιχεία απολογισμού είναι στον αέρα, θέμα που έθεσε και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητώντας στοιχεία που να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Επίσης ανέφερε ότι η μελέτη που θα έπρεπε να εκπονήσει ο ΕΟΑΝ (για την ποσότητα και ποιότητα παραγόμενων αστικών στερεών αποβλήτων) μετατέθηκε στο μέλλον».

Χωρίς να έχει ανακοινωθεί ο απολογισμός των μέτρων μείωσης της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας με Δελτίο Τύπου στις 22.10.2020 το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανακοίνωσε ότι το περιβαλλοντικό τέλος για τα έτη 2018, 2019 και το πρώτο τρίμηνο του 2020, ανέρχεται σε 27 εκατ. ευρώ και ήδη στον ΕΟΑΝ έχουν αποδοθεί διαθέσιμα 19,7 εκατ. ευρώ. Στην ίδια ανακοίνωση σημειώνεται επίσης ότι ο κ. Χατζηδάκης με τον Πρόεδρο του ΕΟΑΝ θα φέρουν εισήγηση στο αμέσως επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΑΝ για την αξιοποίηση των τελών της πλαστικής σακούλας. Άρα επί της ουσίας προαποφασίζεται ένα πρόγραμμα δράσης ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης χωρίς να υπάρχει προηγούμενη απόφαση του ΔΣ του ΕΟΑΝ, καθώς το ΔΣ βάσει του άρθρου 24γ του Νόμου 2939/2001 που προστέθηκε με το άρθρο 20 του ν.4496/2017, γνωμοδοτεί για οποιοδήποτε θέμα παραπέμπεται σε αυτό από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου.

Αποδεικνύεται περίτρανα επομένως, ότι η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ και η κυβέρνηση της ΝΔ δεν ασχολήθηκαν με το μέτρο μείωσης της λεπτής σακούλας, δεν εφαρμόζουν την ισχύουσα νομοθεσία ακόμα και για την καταγραφή της απόδοσης της χώρας και δεν στηρίζουν σε στοιχεία το σχεδιασμό των πολιτικών για το περιβάλλον. Αντίθετα, σύμφωνα με τις πρόσφατες ανακοινώσεις τους, σκοπεύουν να εκμεταλλευτούν τους πόρους που συλλέχθηκαν από τη μεταρρύθμιση του ΣΥΡΙΖΑ, την οποία κατέκριναν σκληρά ως αντιπολίτευση, απλά και μόνο για να διαφημιστεί η κάθε άλλο παρά «πράσινη» πολιτική της Κυβέρνησης ΝΔ. Αυτός ο πολιτικός τυχοδιωκτισμός στα θέματα περιβάλλοντος καταδικάζει την Ελλάδα σε καθυστέρηση, δεν συμβάλει στην αλλαγή καταναλωτικών συνηθειών, πλήττει το ελληνικό παραγωγικό δυναμικό καθώς και την αξιοπιστία των περιβαλλοντικών μεταρρυθμίσεων.

Η προχειρότητα των εξαγγελιών του κου Χατζηδάκη προκύπτει και από την αναφορά στο δελτίο Τύπου ότι μέρος του ανταποδοτικού τέλους θα διατεθεί και για ενημέρωση ως προς τη διαλογή αποβλήτων σε 4 ρεύματα και τη χρήση του καφέ κάδου για απόβλητα τροφίμων. Και αυτό παρά το ότι στις προσκλήσεις του ΕΣΠΑ/ΥΜΕΠΕΡΑΑ, όπου έχουν ενταχθεί ή πρόκειται να ενταχθούν έργα δήμων για τη διαχείριση βιοαποβλήτων, περιλαμβάνονται δράσεις

ευαισθητοποίησης και δημοσιότητας, με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών για τη συμμετοχή και την ορθή εφαρμογή των συστημάτων χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων.

Όμως, ο κος Χατζηδάκης, με αποκλειστική του ευθύνη, καθυστερεί τη χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων έως το τέλος του 2022, βάσει του Νόμου 4685/2020 καθώς και την υλοποίηση και την έγκριση των επιχειρησιακών σχεδίων των ΣΕΔ συσκευασιών, με αποτέλεσμα οι ΟΤΑ και η χώρα, και άρα οι πολίτες, να στερούνται ένα σύστημα χωριστής συλλογής των τεσσάρων ρευμάτων.

Άρα ο κος Χατζηδάκης ανακοίνωσε προσχηματικά μια καμπάνια πληροφόρησης για ένα σύστημα διαλογής στην πηγή, που ο ίδιος αναστέλλει και ναρκοθετεί, ενώ για ένα σημαντικό μέτρο της κυκλικής οικονομίας, αυτό της πλαστικής σακούλας, δεν έχει ούτε τα δεδομένα, που τον υποχρεώνει η νομοθεσία να συλλέγει και να δημοσιοποιεί.

Είναι ξεκάθαρο ότι το μέτρο μείωσης της λεπτής πλαστικής σακούλας και συνολικά των πλαστικών μιας χρήσης δεν αποτελεί ευκαιρία για την κατανάλωση πόρων των πολιτών για χρηματοδότηση της προπαγάνδας της κυβέρνησης με στόχο τη διαμόρφωση «πράσινου προσώπου», αλλά μία σοβαρή μεταρρύθμιση που επηρεάζει και την ελληνική παραγωγή, το εμπόριο και όλους τους καταναλωτές και πολίτες. Για μια τέτοια μεταρρύθμιση το πρώτο απαραίτητο στοιχείο είναι ο επιστημονικός σχεδιασμός και τα δεδομένα της στάσης των πολιτών και της αγοράς και φυσικά η κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας μας, που έπρεπε να έχουν αναφερθεί στην ΕΕ από τις 30/5/2020 (με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2019).

Χωρίς όμως δεδομένα και με παράτυπες διαδικασίες δυναμιτίζεται η όλη διαδικασία και το περιβαλλοντικό τέλος που αποδίδουν οι καταναλωτές και οι παραγωγοί χρησιμοποιείται τελικά για επικοινωνιακές φιέστες για τις πολιτικές της ΝΔ και όχι για την επίτευξη των στόχων της ανακύκλωσης.

Επειδή η μείωση των πλαστικών και η αλλαγή προτύπων κατανάλωσης είναι στόχος που οφείλουμε να επιτύχουμε,

Επειδή δεν νοείται σχεδιασμός χωρίς αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί,

Επειδή η χώρα οφείλει να είναι συνεπής έναντι των υποχρεώσεων που έχουν συμφωνήσει όλα τα ευρωπαϊκά κράτη για τον περιορισμό των πλαστικών μιας χρήσης και ειδικά της λεπτής πλαστικής σακούλας

Επειδή η διαφάνεια στα δεδομένα των περιβαλλοντικών επιδόσεων της χώρας αποτελεί στοιχείο του κράτους δικαίου

Επειδή ο ΕΟΑΝ είναι ο αρμόδιος φορέας, βάσει του Νόμου 2939/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον ν.4496/2017, για την προετοιμασία του ετήσιου προγράμματος των δράσεων επικοινωνίας, δημοσιότητας και ευαισθητοποίησης, σε συνεργασία με τα άλλα τμήματα του Οργανισμού.

Επειδή οι περιβαλλοντικοί πόροι είναι πολύτιμοι και πρέπει να αξιοποιούνται για την αλλαγή των στάσεων και λειτουργιών της αγοράς και της κοινωνίας και όχι να σπαταλούνται για την προπαγάνδα της εκάστοτε κυβέρνησης αλλά .

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Έχει ο ΕΟΑΝ και το ΥΠΕΝ στοιχεία για την πορεία του μέτρου μείωσης χρήσης της λεπτής πλαστικής σακούλας; Αν ναι για ποιο λόγο δεν τα δημοσιοποιεί;
2. Έχει συνταχθεί η έκθεση της παρ.2 του άρθρου 7 της ΥΑ για την μείωση της κατανάλωσης πλαστικών σακουλών μεταφοράς; Αν όχι για ποιο λόγο δεν έχει υλοποιηθεί η προβλεπόμενη υποχρέωση και σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί για να συνταχθεί και να δημοσιευθεί η εν λόγω έκθεση και εντός ποιου χρονοδιαγράμματος;
3. Έχει εκπληρώσει η χώρα τις υποχρεώσεις της έναντι της οδηγίας 2015/720/ΕΕ και έχουν σταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία σχετικά με την ετήσια κατανάλωση πλαστικών σακουλών μεταφοράς;
4. Έχουν επιβληθεί κυρώσεις για τη μη επιβολή του μέτρου, πόσοι έλεγχοι έχουν διενεργηθεί και ποια τα αποτελέσματά τους;
5. Ποια είναι η εισήγηση προς το ΔΣ του ΕΟΑΝ για το προαναγγελθέν πρόγραμμα 4 δράσεων για να επιστρέψουν στους πολίτες τα χρήματα από το τέλος πλαστικής σακούλας; Ποιες οι ενέργειες και ο συντονισμός των προγραμμάτων ενημέρωσης για διαλογή σε τέσσερα ρεύματα και χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων που εξήγγειλε το ΥΠΕΝ με τις δράσεις που είναι ήδη ενταγμένες σε έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ/ΥΜΕΠΕΡΑΑ, προκειμένου να αποφευχθεί η χρηματοδότηση παρόμοιων δράσεων και να γίνεται βέλτιστη διαχείριση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων;
6. Εξακολουθεί ο κ. Υπουργός να θεωρεί ότι το περιβαλλοντικό τέλος στη πλαστική σακούλα είναι ένας άδικος φόρος όπως είχαν δηλώσει οι κ.κ. Σταικούρας και Βεσυρόπουλος, και αν ναι γιατί δεν προχώρησε στην κατάργησή του αλλά αντίθετα επέκτεινε το μέτρο με το άρθρο 97 του νόμου 4685/2020, και ακολούθησε την ίδια πολιτική με τη θέσπιση περιβαλλοντικής εισφοράς για συγκεκριμένα πλαστικά μίας χρήσης;

Και αιτούμαστε την κατάθεση των κάτωθι εγγράφων προς ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών:

1. Της έκθεσης της παρ.2 του άρθρου 7 της ΚΥΑ για την μείωση της κατανάλωσης πλαστικών σακουλών μεταφοράς και κάθε σχετικού εγγράφου για την αποτελεσματικότητα των μέτρων μείωσης της κατανάλωσης της πλαστικής σακούλας μεταφοράς καθώς και τις επιπτώσεις στη ελληνική βιομηχανία παραγωγής πλαστικής σακούλας καθώς και την σχετική αλληλογραφία και αποστολή στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2015/720/ΕΕ.

2. Της εισήγησης προς το ΔΣ του ΕΟΑΝ για το προαναγγελθέν πρόγραμμα 4 δράσεων για να επιστρέψουν στους πολίτες τα χρήματα από το τέλος πλαστικής σακούλας, και τα πρακτικά της σχετικής απόφασης του ΕΟΑΝ

**Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές
Φάμελλος Σωκράτης**

**Αβραμάκης Ελευθέριος
Αγαθοπούλου Ειρήνη
Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)
Αλεξιάδης Τρύφωνας
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βέττα Καλλιόπη
Γιαννούλης Χρήστος
Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)
Γκιόλας Γιάννης
Ζαχαριάδης Κώστας
Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
Ζουράρις Κωνσταντίνος
Ηγουμενίδης Νίκος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)
Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)
Κατρούγκαλος Γιώργος
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Κόκκαλης Βασίλειος
Λάμπας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Γιώργος**

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Γιάννης
Σαρακιώτης Γιάννης
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)
Συρμαλένιος Νίκος
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φίλης Νίκος
Φωτίου Θεανώ
Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος